

LIHTSUSTATUD PROTSEDUURIREEGLID JA SISEKONTROLLIEESKIRI
rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide juhtimiseks ja rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks advokaadibüroodele, kes ei osuta
RahaPTS § 2 lg-s 2 nimetatud teenuseid

Lisa 2

TEHINGU MÕISTE SISUSTAMINE
NÄITLIK LOETELU TEHINGUTEST

RahaPTS § 2 lõike 2 sõnastus	„TEHING“ AML mõistes	Kommentaariid
1. Finants- või kinnisvaratehingus oma kliendi eest ja nimel tegutsemine	➤ Kõikides all punktides 2 (a) – (e) nimetatud tehingud. Tõlgendus peaks olema FATF sõnastusele lähedane („finants- või kinnisvaratehingud“ on vaid punktides 2 (a) – (e) nimetatud tehingud)	
2. Tehingu kavandamise või tegemise juhendamine, mis on seotud:		
a) kinnisasja, ettevõtte või äriühingu aktsiate või osade ostu või müügiga, näiteks:		
	➤ aktsiate või osade ostu- või müügitehingute nõustamine ➤ ettevõtte võõrandamise või omandamise nõustamine (VÕS §-d 180-185) ➤ kinnisasja ostu- ja müügitehingute nõustamine ➤ fondiosakute, aktsiate või muude finantsinstrumentide pakkumise, võõrandamise või omandamise nõustamine, mis hõlmab eelkõige: • esmakordse või täiendava/teisese väärtpaberite avaliku pakkumise (mh IPO ehk <i>initial public offering</i>) nõustamine	➤ Konkreetse tehingu ettevalmistamisest tuleb eristada abstraktset üldregulatiivset nõustamist (nt kuidas toimub Eestis aktsiate võõrandamine üldiselt, mille eesmärgiks on selgitada Eestis kehtivat õiguskeskkonda). Üldregulatiivne nõustamine ei ole tehing ➤ Tehinguks ei ole kirjeldus, kuidas toimub Eestis kinnisvaratehingu läbiviimine üldiselt või nt millised nõuded rakenduvad muinsuskaitse all olevate kinnisasjade renoveerimisele, seda isegi juhul, kui see puudutab konkreetset kinnisasja. Tehinguks ei ole

RahaPTS § 2 lõike 2 sõnastus	„TEHING“ AML mõistes	Kommentaariid
	- väärtpaberite mitteavaliku pakkumise nõustamine - fondi asutamine - konkreetses ühingu poolt oma aktsiate või osade pakkumine turul ➤ ülevõtmispakkumiste nõustamine	katastriüksuse jagamine (kui sellega ei kaasne või ei ole seotud kinnisasja jagamine). Samuti ei ole tehingiks servituudi seadmine. ➤ Hõlmatud on konkreetsete väärtpaberite pakkumise nõustamine, fondi asutamine, mitte aga nt. Eestis kohalduvate fondi asutamise, registreerimise ja pakkumise üldpõhimõtete kirjeldamine ➤ Muude asjaõiguslike tehingute (sh piiratud asjaõigustehingud, aktsiate või osade pantimine) nõustamine ei ole tehing, kuid mainekahju tekkimise vältimiseks soovituslik hoolsusmeetmeid kohaldada
b) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamisega, näiteks:		
	➤ eri tüüpi fondide asutamine vara haldamiseks (nt eurofondide, alternatiivfondide loomisdokumentatsioon jt) ➤ maksuplaneerimine ja maksu-struktuuride nõustamine: - kui see on seotud konkreetse tehinguga või kui see tingib tehingu tegemise või - kui see puudutab konkreetse isiku või grupi maksuplaneerimist/struktureerimist	➤ Kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamisega seotud tehinguks ei loeta üldjuhul: - maksuõiguse ja maksustamise üldpõhimõtete kirjeldamist; - käibemaksukohustuslaseks registreerimise, maksudeklaratsioonide esitamise nõustamist; - nõustamist käibe tekkimise ja käibe tekkimise koha küsimustes Maksustamise üldpõhimõtete kirjeldamine ei ole Tehing.
c) makse-, hoiu- või väärtpaberikontode avamise või haldamisega, näiteks:		
	➤ Teise isiku vara hoidmiseks kasutatava konto (sh escrow account) avamise korraldamine ➤ Konkreetse tehinguga kaasneva väärtpaberi- ja pangakonto avamise nõustamine	➤ Kontode avamise üldpõhimõtete kirjeldamine ei ole tehing ➤ Isiku konkreetseesse pankasse suunamine ei ole tehing, kuid pangast saadavate erinevate küsimustike täitmisega seonduv on tehing

RahaPTS § 2 lõike 2 sõnastus	„TEHING“ AML mõistes	Kommentaariid
	➤ Äriühingu asutamise ja tegevuse käigus eri tüüpi kontode avamine ja nõustamine konkreetse konto avamise tarbeks	
d) äriühingu asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimisega, näiteks:		
	➤ Äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamise ja aktsia- või osakapitali sissemaksete tegemise nõustamine ➤ Fondi emissiooni nõustamine ➤ Vahetusvõlakirjade väljalaskmise ja omandamise nõustamine ➤ Start-up finantseeringute nõustamine ➤ Erinevate laenu teel finantseerimiste nõustamine, sh (re)finantseerimiste, aktsionäride või osanike laenulepingute nõustamine ➤ Esmakordse väärtpaberite avaliku pakkumise (IPO ehk <i>initial public offering</i>), teisese väärtpaberite avaliku pakkumise (SPO ehk <i>secondary public offering</i>) ning väärtpaberite suunatud pakkumise (<i>equity private placement</i>) nõustamine ➤ Virtuaalvääringu esmakordse pakkumise (ICO ehk <i>initial coin offering</i>) jmt tokenite väljastamise nõustamine ➤ Võlakirja emissiooni korraldamise, sh pandikirjade emiteerimise nõustamine ➤ Konkreetse isiku poolt ühisrahastuse vahendusel kapitali kaasamise nõustamine ➤ Vahendite kaasamist hõlmavate muude tehingute nõustamine nt vabatahtliku reservkapitali	➤ Äriühingu asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimisega seotud tehinguks ei ole üldjuhul õigusliku arvamuse (<i>legal opinion</i>) koostamine tehingu kohta, kui advokaat tehingut ennast ei nõusta (sh õiguslik arvamus õigusvõime ja pädevuse kohta (<i>capacity and authority</i>), jõustatavuse (<i>enforceability</i>) ja ISDA`le (International Swaps and Derivatives Association) koostatud õigusarvamused

RahaPTS § 2 lõike 2 sõnastus	„TEHING“ AML mõistes	Kommentaariid
	moodustamiseks või selle suuruse muutmiseks põhikirja muutmine, mis võimaldab omakapitali suurendada	
e) usaldushalduse (trust), äriühingu, sihtasutuse või muu juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse asutamise, tegevuse või juhtimisega, näiteks:		
	➤ Äriühingute ja muude isikute filiaalide ja esinduste asutamise nõustamine ➤ Äriühingute ja muude isikute ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise nõustamine ➤ Äriühingu juhtorgani liikme nimetamiseks/pikendamiseks/tagasikutsumiseks dokumentatsiooni ettevalmistamine, kui nõustatakse isiku suhtes läbiviidavat sobivusmenetlust (<i>fit & proper</i> kontroll) ➤ Loamenetlused, kus juhtorgani liikmete osas on nõutav sobivusmenetlus ➤ Kliendi huvides juriidilise isiku juhtorganisse kuulumine või osaluse hoidmine advokaadi poolt oma nimel või kontrollitava äriühingu kaudu ➤ Pankrotihaldurina tegutsemine ➤ Likvideerijana tegutsemine	Tehinguks ei ole muu hulgas: ➤ Äriühingu nõustamine tervikuna ➤ Nõustamine muu tegevusloa taotlemisel ning asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamisel (passporting) ja agendi registreerimisel, kuid mainekahju tekkimise vältimiseks soovituslik võimalusel hoolsusmeetmeid kohaldada; ➤ Muude haldusasutuselt taotletavate loamenetluste ja välisinvesteeringute hindamise nõustamine (nt kooli asutamiseks saadavad load, majandustegevuse load), kuid mainekahju tekkimise vältimiseks soovituslik võimalusel hoolsusmeetmeid kohaldada; ➤ Äriühingu juhtorgani liikme nimetamiseks, tema ametiaja pikendamiseks või tagasikutsumiseks dokumentatsiooni ettevalmistamine, kus isiku osas ei ole sobivusmenetlus nõutav, kuid mainekahju tekkimise vältimiseks soovituslik hoolsusmeetmeid võimalusel kohaldada. ➤ Saneerimine ➤ Konkreetse likvideerimise nõustamine (samaaegselt likvideerijaks olemata) oleks „tehinguks“ vaid siis, kui likvideerimisega kaasneb väljamakse

Lisaks ülaltoodule ei ole RahaPTS § 2 lg 2 mõistes üldjuhul tegemist tehinguga näiteks järgmistel juhtudel:

- Tööõiguslike lepingute analüüsimine ja koostamine
- Töötajate optsiooniprogrammide väljatöötamine
- Ärimudeli klassifitseerimine, näiteks kas kliendi tegevus vajab Finantsinspektsiooni või RAB-i luba või registreeringut või milline on toote õiguslik klassifitseering
- Instrumendi/toote õiguslik klassifitseerimine (näiteks kas toode on e-raha tunnustega toode või väärtpaber)
- Tüüpdokumentatsiooni väljatöötamine (mh kasutus- ja muude tüüptingimuste koostamine) ilma ühegi konkreetse tehingu nõustamiseta
- Koondumise kontroll või välisinvesteeringu usaldusväärsuse hindamisel esindamine, kui advokaat koondumise tehingut või välisinvesteeringu aluseks olevat tehingut ennast ei nõusta
- Kui RahaPTS § 2 lg 2 mõistes ei ole üldjuhul tegemist tehinguga (näiteks kaubamärgi registreerimine või võõrandamine, perekonnaõiguslikud küsimused nagu hooldusõigus, elatis, pärimisõigusega seotud küsimused), kuid sõltuvalt asjaoludest muutub klienditöö seaduse mõistes tehinguks, mille puhul on nõutav hooldusmeetmete rakendamine, tuleb hooldusmeetmeid alati rakendada.